

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 41/2012-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. marca 2012 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. M. M., V., zastúpenej advokátom Mgr. J. M., B., vo veci namietaného porušenia čl. 19 ods. 1, čl. 35 ods. 1 a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 1 R 3/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. M. M. **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. januára 2012 doručená sťažnosť JUDr. M. M., V. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia čl. 19 ods. 1, čl. 35 ods. 1 a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní vedenom Okresným súdom Prešov (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 1 R 3/2010. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 16. januára 2012.

Zo sťažnosti vyplýva, že uznesením okresného súdu č. k. 1 R 3/2010-655 z 8. novembra 2011 bola sťažovateľka odvolaná z funkcie správcu úpadcu F., s. r. o. (ďalej len „úpadca“). Ďalším uznesením okresného súdu č. k. 1 R 3/2010-663 z 24. novembra 2011 bola sťažovateľke priznaná paušálna odmena za výkon funkcie správcu vo výške

5 576,58 €, pričom v prevyšujúcej časti bol návrh na priznanie odmeny zamietnutý. Prvé uznesenie bolo uverejnené v Obchodnom vestníku Slovenskej republiky (ďalej len „vestník“) 16. novembra 2011 a druhé uznesenie zasa 1. decembra 2011. Uznesenia sa stali právoplatnými v deň ich zverejnenia vo vestníku.

Vydaniu uznesení predchádzal návrh zabezpečeného veriteľa T., a. s. (ďalej len „zabezpečený veriteľ“), na odvolanie sťažovateľky ako správkyne konkurznej podstaty pre opakované a závažné porušenie povinností správcu.

Okresný súd v prvom uznesení považuje za porušenie povinností to, že sťažovateľka uverejnila súpis majetku úpadcu v lehote vyplývajúcej z ustanovenia § 39 ods. 5 vyhlášky č. 665/2005 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „vyhláška“), a nie v lehote vyplývajúcej z ustanovenia § 76 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“). Podľa názoru okresného súdu sú dotknuté ustanovenia zákona o konkurze a vyhlášky v rozpore, a preto bolo povinnosťou sťažovateľky aplikovať zákon (ktorý má vyššiu právnu silu), a nie vyhlášku. Podľa názoru sťažovateľky všeobecné súdy nie sú kompetentné posudzovať súlad právnych predpisov, lebo takéto posudzovanie je v právomoci ústavného súdu.

Ďalším porušením povinností bola podľa názoru okresného súdu neverifikovateľnosť zápisnice z prvej schôdze veriteľov z dôvodu neuvedenia počtu hlasov hlasujúcich veriteľov jednotlivo pri každom hlasovaní, ako aj to, že sťažovateľka uviedla iba celkový počet hlasov veriteľov hlasujúcich za či proti. Pri hlasovaní o členoch veriteľského výboru zasa uviedla iba celkový počet hlasov hlasujúcich za. Napokon je neverifikovateľnosť zápisnice daná aj tým, že sťažovateľka v nej nesprávne uviedla priebeh hlasovania o návrhoch na výmenu správcu. Mala po každom hlasovaní vyhlásiť výsledok hlasovania (teda či návrh na nového správcu bol prijatý, a ktorí veritelia hlasovali za, proti, resp. zdržali sa) a v prípade, že návrh nebol prijatý, pristúpiť k ďalšiemu hlasovaniu o návrhu na výmenu správcu. Podľa názoru sťažovateľky ňou spísaná zápisnica vo všetkom zodpovedá

ustanoveniu § 35 ods. 6 zákona o konkurze. Podľa tohto ustanovenia má zápisnica obsahovať priebeh konania schôdze veriteľov a iba výsledky hlasovania (teda nie priebeh hlasovania, ako to uvádza okresný súd). Zo zápisnice je jednoznačné, aké uznesenia boli prijaté a akým počtom hlasov sa tak stalo. Okresný súd vytýka sťažovateľke koncipovanie zápisnice z jej formálneho hľadiska. Zo zápisnice má byť zrejmé, čo bolo výsledkom hlasovania a aké uznesenie bolo hlasovaním prijaté. Okresnému súdu neprislúcha posudzovať, čo malo byť v zápisnici napísané najprv a čo potom. Okresný súd si formálne náležitosti zápisnice svojvoľne a protiprávne vykonštruoval napriek tomu, že tieto sú jasne stanovené. Tým vlastne sankcionuje sťažovateľku za porušenie povinnosti, ktorú nikdy nemala.

Napokon sťažovateľka porušila aj povinnosť bezodkladne zverejniť vo vestníku oznámenie o práve nahliadnuť do správcovského spisu. Porušenie tejto povinnosti sťažovateľka uznáva.

Keďže sťažovateľka porušila iba povinnosť uverejniť oznámenie o práve nahliadnuť do správcovského spisu, nemôže byť reč o opakovanom porušení povinností. Zároveň toto porušenie povinnosti je z hľadiska vedenia konkurzného konania bezvýznamné, a nemožno ho preto považovať za závažné porušenie povinností správcu.

Druhým uznesením okresný súd priznal sťažovateľke paušálnu odmenu za výkon funkcie správcu, ktorú skrátil o 5 % za opakované porušenie povinností.

Sťažovateľka žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 1 R 3/2010. Domáha sa tiež priznania finančného zadosťučinenia vo výške 54 833,84 €, ako aj náhrady trov konania vo výške 269,58 € navýšených o príslušnú daň z pridanej hodnoty.

Z uznesenia okresného súdu č. k. 1 R 3/2010-655 z 8. novembra 2011 vyplýva, že ním bola sťažovateľka odvolaná z funkcie správcu úpadcu. Podľa názoru okresného súdu v ustanovení § 76 ods. 2 zákona o konkurze je obsiahnutá povinnosť správcu vyhotoviť

súpis majetku podstát do 30 dní od vyhlásenia konkurzu. Preto sťažovateľka bola povinná súpis vyhotoviť do 28. februára 2011 a bezodkladne ho zverejniť vo vestníku, čo sa však stalo až 30. marca 2011. Odvolávanie sa sťažovateľky na ustanovenie § 39 ods. 5 vyhlášky je nesprávne, pretože sťažovateľka bola povinná riadiť sa právnou normou obsiahnutou v predpise vyššej právnej sily, ktorá má prednosť pred normou obsiahnutou v predpise nižšej právnej sily. Z tohto dôvodu sťažovateľka bola povinná dodržať 30-dňovú lehotu ustanovenú zákonom o konkurze a následne súpis bezodkladne zverejniť vo vestníku. Ďalej okresný súd považoval za preukázané, že 1. marca 2011 bolo vo vestníku publikované oznámenie sťažovateľky o práve oprávnených osôb nahliadať do správcovského spisu. Správne však malo byť oznámenie uverejnené bezodkladne, čomu nezodpovedá jeho uverejnenie až 31. deň po ustanovení sťažovateľky do funkcie správkyne. Zo zápisnice z prvej schôdze veriteľov vyplýva, že pri jednotlivých hlasovaniach o navrhovaných kandidátoch na nového správcu sťažovateľka uviedla pri jednotlivých hlasovaniach len celkový počet veriteľov, ktorí hlasovali za, proti, resp. sa zdržali. V súvislosti s voľbou veriteľského výboru pri hlasovaní o jednotlivých návrhoch na členov veriteľského výboru zasa uviedla len počet hlasov hlasujúcich za. V zápisnici chýba údaj o počte hlasov hlasujúcich veriteľov proti, resp. „zdržal sa“ spolu s konkretizáciou, ktorý veriteľ hlasoval za, proti, resp. sa zdržal. Zo zápisnice tiež vyplýva, že sťažovateľka nesprávne uviedla priebeh hlasovania o návrhoch na výmenu správcu. Mala totiž po každom hlasovaní vyhlásiť výsledok hlasovania (či návrh na nového správcu bol prijatý a ktorí veritelia hlasovali za, proti, resp. sa zdržali) a v prípade, že návrh nebol prijatý, mohla pristúpiť k hlasovaniu o ďalšom návrhu na výmenu správcu. Zo zápisnice však vyplýva, že je v nej uvedený priebeh hlasovania pri prvom návrhu na výmenu správcu a následne hneď hlasovanie o druhom návrhu. Až potom sa konštatuje, koľko hlasov jednotliví kandidáti na nového správcu dostali.

Z uznesenia okresného súdu č. k. 1 R 3/2010-663 z 24. novembra 2011 vyplýva, že ním bola sťažovateľke priznaná paušálna odmena za výkon funkcie správkyne vo výške 5 576,58 € s daňou z pridanej hodnoty s tým, že v prevyšujúcej časti bol návrh na priznanie odmeny zamietnutý. Podľa názoru okresného súdu vzhľadom na opakované porušenie

povinností, pre ktoré bola sťažovateľka z funkcie správkyne odvolaná, bolo treba paušálnu odmenu krátiť o 5 %.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy, alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu

možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Podľa názoru ústavného súdu uznesenia okresného súdu v prevažnej časti dostatočným a presvedčivým spôsobom vysvetľujú, prečo bolo odvolanie sťažovateľky z funkcie správkyne a v nadväznosti na to aj krátenie jej odmeny o 5 % dôvodné.

Okresný súd odvolal sťažovateľku z funkcie správkyne z troch dôvodov. Jedným z nich bola skutočnosť, že bezodkladne po ustanovení do funkcie nezverejnila oznam o mieste a čase, v ktorom možno nahliadnuť do správcovského spisu. Oprávnenosť tohto dôvodu sťažovateľka nenamieta.

Ďalším dôvodom bolo, že nevyhotovila a nezverejnila vo vestníku súpis podstát v lehote vyplývajúcej z ustanovenia § 76 ods. 2 zákona o konkurze. Vyhotovila a uverejnila ho totiž v lehote podľa § 39 ods. 5 vyhlášky, hoci príslušné ustanovenia zákona o konkurze

a vyhlášky si odporujú, a preto mala sťažovateľka povinnosť postupovať podľa zákona o konkurze, keďže tento je právnym predpisom vyššej právnej sily ako vyhláška.

Podľa názoru ústavného súdu treba prisvedčiť argumentácii sťažovateľky, podľa ktorej vzhľadom na čl. 125 ods. 1 písm. b) ústavy právomoc posudzovať súlad všeobecne záväzných právnych predpisov ministerstiev so zákonmi prináleží ústavnému súdu v rámci konania o súlade právnych predpisov. Pokiaľ všeobecný súd dospeje k právnemu názoru o existencii nesúladu medzi všeobecne záväzným právnym predpisom ministerstva a zákonom, nemôže postupovať tak, že bude aplikovať zákon ako normu vyššej právnej sily a všeobecne záväzný právny predpis ministerstva nevezme vôbec do úvahy. V takomto prípade totiž musí všeobecný súd postupovať tak, že v zmysle príslušných procesných ustanovení konanie preruší, podá návrh ústavnému súdu na začatie konania o súlade právnych predpisov, a pokiaľ ústavný súd nesúlad právnych predpisov vysloví, môže v konaní pokračovať tak, že na nesúladný právny predpis neprihliadne.

Vychádzajúc z uvedených úvah okresným súdom zistené porušenie povinnosti treba považovať za arbitrárne, lebo právna úvaha okresného súdu je v evidentnom rozpore so zákonom.

Napokon podľa názoru okresného súdu pochybila sťažovateľka aj tým, že ňou spísaná zápisnica z prvej schôdze veriteľov je nepreskúmateľná, pretože iba neúplne a nedostatočne uvádza výsledky hlasovania o návrhoch na ustanovenie nového správcu, ako aj v súvislosti s voľbou veriteľského výboru.

Námietky sťažovateľky v súvislosti s uvedenými závermi okresného súdu nie sú akceptovateľné. Podľa ustanovenia § 35 ods. 6 zákona o konkurze v zápisnici o schôdzi veriteľov má byť inter alia uvedený opis priebehu schôdze a znenia prijatých uznesení spolu s výsledkami hlasovania. Výklad okresného súdu, podľa ktorého povinnosť uviesť výsledky hlasovania treba vykladať širšie, rozhodne nemožno považovať za arbitrárny. Úlohou zápisnice je poskytnúť dostatočne presný a preskúmateľný obraz o rozhodujúcich

skutočnostiach, ku ktorým na schôdzi veriteľov došlo. Výklad okresného súdu tomu zodpovedá.

Vzhľadom na skutočnosť, že aj podľa názoru ústavného súdu sťažovateľka v dvoch prípadoch porušila svoje povinnosti, obstojí záver o tom, že svoje povinnosti porušila opakovane.

Vzhľadom na uvedené v žiadnom prípade nemožno považovať uznesenia okresného súdu za arbitrárne, ale ani za zjavne neodôvodnené. Niet teda ani príčiny na to, aby ústavný súd do týchto záverov zasiahol. Skutočnosť, že posúdenie veci okresným súdom nekorešponduje s posúdením sťažovateľky, sama osebe porušenie práv sťažovateľky nezakladá.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. marca 2012